

Til Finansdepartementet

25. april 2013

Tilråkning om å oppheve utelukkelsen av selskapene Africa Israel Investments Ltd. og Danya Cebus Ltd. fra investeringsuniverset til Statens pensjonsfond utland

1 Bakgrunn

Etikkrådet anbefalte i november 2009 å utelukke det israelske selskapet Africa Israel Investments Ltd. (AFI) og dets børsnoterte datterselskap Danya Cebus Ltd. fra SPU.¹ Bakgrunnen var at selskapene var involvert i bygging av israelske bosettinger på Vestbredden.

Finansdepartementet fulgte Etikkrådets anbefaling og besluttet i august 2010 å utelukke selskapene.

2 Informasjon fra selskapet

Etikkrådet vurderer rutinemessig om grunnlaget for utelukkelse av selskaper fortsatt er til stede.

I møte med AFI i april 2013 og i påfølgende korrespondanse opplyser selskapet nå til Etikkrådet at verken AFI eller noen av dets datterselskaper lenger driver med bygging av bosettinger på Vestbredden, og at det ikke foreligger noen planer om slik virksomhet i fremtiden:

“Africa Israel Investments Ltd. and its subsidiaries have no current construction projects concerning Israeli settlements in the West Bank, and at the present have no plans for such activities in the future.”²

3 Etikkrådets vurdering

SPUs etiske retningslinjer hjemler at Etikkrådet gir tilrådning om å utelukke selskaper fra fondets investeringsmuligheter på grunn av handlinger som innebærer en uakseptabel risiko for selskapets medvirkning til krenkelser av individers rettigheter i krig eller konflikt-situasjoner.³ Det er bred enighet om at Israels bygging av bosettinger på Vestbredden er ulovlig, og Etikkrådet har derfor anbefalt utelukkelse av selskaper som bygger israelske bosettinger på Vestbredden. Etikkrådet anser fortsatt at slik virksomhet kan være grunnlag for utelukkelse av selskaper fra SPU.

Utelukkelsesmekanismen er ikke ment for å straffe selskaper for tidligere handlinger, men for å hindre investering i selskaper som selv er ansvarlig for eller medvirker til pågående eller mulige fremtidige normbrudd.

Tilrådommen om utelukkelse av AFI og Danya Cebus var knyttet til pågående byggevirk-somhet på Vestbredden. Etikkrådet la også vekt på manglende svar fra selskapet på Etikkrådets forespørsel om mulig, fremtidig byggevirk-somhet i området.

¹ Tilrådning om utelukkelse av Africa Israel Investments Ltd. og Danya Cebus Ltd: <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/Tilradninger/tilradninger/tilradninger-om-alvorlige-krenkelser-av-tilradning-16-november-2009-om-utelukkel.html?id=612813>. AFI eier i dag 82 prosent av aksjene i Danya Cebus Ltd.

² Møte 10. april 2013 i Yehud, Israel, og e-post fra AFI til Etikkrådet, 19. april 2013.

³ Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utlands investeringsunivers: <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/etiske-retningslinjer.html?id=425277>.

Ettersom selskapet nå opplyser at denne byggevirksomheten er avsluttet, at det ikke foreligger noen planer om slik virksomhet i fremtiden og ettersom det heller ikke er noen indikasjoner fra andre kilder på at selskapet er involvert i slik virksomhet, anser Etikkrådet at grunnlaget for fortsatt utelukkelse ikke lenger er til stede.

4 Tiltrådning

Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland tilrår å oppheve utelukkelsen av selskapene Africa Israel Investments Ltd. og Danya Cebus Ltd.

Ola Mestad
Leder
(sign.)

Dag Olav Hessen
(sign.)

Ylva Lindberg
(sign.)

Marianne Olsson
(sign.)

Bente Rathe
(sign.)